

Inapit libellus qui dicitur doctrinale Iuuenii fratris
thome kemps ordinis canonicoz regit. De reco

171

Nlli meditatione sacre scripture. c. p. m.
a iuuetute tua exape doctrinā et
vsqz ad canos iuemes sapias. Igitur
ante oēs artes discē sacra scripturā
lege et recte intelligē firmiter crede
bene ac iuste viuē. ut ad vitā et iūā
possis xpō famente felicitate puenire

Nam ignorantia diuine legis nūc ē erroris et rama
mortis. puatio honoris vitius et salus. Verbū at
dei et doctrina xpi lumē vite salus mudi porta celi abz
aie iocunditas cordis deū sup oīa amantis. Dixit me
trista deuotus mōchus factus. Hoc ē nescire sine xpo
plura scire. Si xpm bñ scis scis ē si cetera nescis. No
ta tibi. Nil gō sacre scripture pponendū ml xpo supponedū
ml sibi coequādū. qui dicit. Ego sū ostiū omniū p me si qd
itroierit saluabit. Et iterū. Ego sū via veritas et vita
Nemo venit ad patrem nī p me. Nemo venit ad celū nisi
p me. nemo liberat ab inferno nī p me. Vñ scīs petr⁹
conū uideos liberaat uoce clamat et dicit. Non est aliud
nomē sub celo datū hoībz in quo opz nos saluos fieri
nī nomē dñi nrī ihū xpi. De differētia clerici et mōchi

Ques mee uocē meā audiūt ait dñs. Ille uo. n. c.
cē ihū audit qui mūdū spūit carne domat
dyabolo resistit et uiaa sua uinat et ihū ex toto corde
suo diligit et pro posse sequit. Est magnū uiciū in scolis
loqui incongrue latinū. s. maior ē uiciū corā anglis of
fendē cordis pñis deū. nec inde dolē. Est etiā mag
nū uiciū apud logicos nescire solue argumētū. s. maior
ē uiciū apud mōchos frangē ieiunū et silentiū. Est
magna cōfusio apud rethores titubāē in lingua et vbiis
sed maior ē reprehensio apud deuotos cantores errare

in vms et psalms. nec attende ad sensu vboz in
scripturis. **D**icit qd scientia no lz hoste nisi ignorantē
et scia no lz errore arguentē: n̄ serpan male se re
gentē. **D**e nullo magi coqueri et indignari hēs qd de
terpo o hō iobediens deo. cōfria ppa te accusabit absqz
teste aliquo i iudicio. Cū em̄ cōi vntē et cōfiam agis
terpm ledis et confundis. Agit in oibz agendis sis iustos
cordis et oris ad mala ato p̄nus. Ad hec uniat optime
in solitudine mane orae sine scribere opari. **De thesauro**

Letabor ego sup eloquia eloquor dminor. **m.**
tua sicut qui inuenit spolia multa. **Ubi?** In libra
ria nra multis sacris codicibz ornata. Nam libri doctor
thesauri sūt decior. **D**ocēt em̄ ignaros arguit onosos
exaltāt torpentes stimulat dormientes. corrigit errates
erugit corruetes terrent videntes cōsolant lugetes. lau
dant hūiles vitupant supbientes. cōfortāt debiles. re
p̄mūt p̄sumetes cōcordant vixantes. mitigāt turbatos
letificāt tristes. subsannāt vanegloriātes. iustificāt
p̄ios vāpnāt puerfos. sanāt languētes saluāt penitētes
honorāt veraces cōfundūt fictos et mendaces defendūt
iustos et mīordes. vindicāt cōs iqua agentes sicut sc̄ptū
est in p̄o. **O**disti cōs qui opant iiquitatē p̄des cōs qui
loquūt mendaciū. **A** quibz malis nos sp̄ custodiat ih̄us
xp̄us dñs nr̄ Amen. **De bonis scriptoribz librorū m. c.**

Hodi isrl̄ p̄cip̄a dñi. et ea i corde tuo q̄ i libro
scribe. **O** dulce v̄bū et vtile cōsilid cordi firmi
m̄herendū. et pie memorie iugit cōmendandū. **E**z q̄a
cor hōis ē instabilis et mēoria multū vaga et labilis
ideo opz adhibe infirmo aīo vtile remediū cōi obliu
nē et frequentē errozē. vt v̄ba dei scribant in libro ne
pereāt semina sc̄a ex ore plata. **E**tiāquidē vox audita
cito perit. l̄ra at̄ sc̄pta diu manet ad legēdū et p̄dicandū

Pdestat multū exemplar bonū et correctū ad bene scri-
 bendū. et delectat ad sepe legendū. Unde quidā amator
 scribere ait sacros libros scribenti. *Scribe correcte disti-
 ptilate recte. Nec nimis festines ne imperfecta multa reliquias*
 Ille enim rem bñfacit q̄ nil negligit qd̄ status et ordo rei te-
 quirit. Non conturbetur in labore prē tedio. nā dō ē causa
 ois boni opis q̄ reddit vniūq̄ pp̄am mercedē scdm̄ p̄u-
 itentionē in celis. Cū mortuus fuisset nō desparis orabūt
 enī pro te qui legerit volūta tua. olim a te sano bñ septa
 Dicit dñs in enā? Qui dedit potū calicē aque frigide si-
 cienti nō p̄det mercedē suā. Multo maḡ q̄ dat aquā
 vniū sapie salutaris legenti in libro digito dei scripto nō
 p̄det mercedē suā in celo. *De firma custodia librorū. u. c.*

Domite libru istū in latē arche sedis i testimoniū
 corā dño. ut sit in bona custodia et maḡ reuerētia
 corā sacerdotibz et oī p̄lo. Hec v̄ba et multa alia precepta
 locutus ē moyses famulq̄ dñi an̄ morte suā mandāo leui-
 tis custodiē libru legis i archa dei aurea diligēt̄ obseruata.
 Igit̄ oī magna cautela et firma clausura seruāda est libra-
 ria sanctorū eloq̄y ab oī putredie pulueris ab iēdio ignis
 et stillatio humoris a rapina furis et strepitu clamo-
 ris. a luto pedū et morsu vermicū ab oī macula et rup-
 tura foliorū. Nō enī dignū ē in sacro libro legē q̄ nescit
 bene custodire et in apto loco negligit reponē. Sic om-
 ne libru i manibz tuis ad legendū. sicut symeon iustus
 puerū ih̄y in v̄bras suas ad portandū et osculandū. Et
 postq̄ legisti claudē libru et grās age de oī v̄bo et ore
 dei q̄ inuenisti in agro dñico thesaurū oculū. Ab omni
 igit̄ sordē seruandū ē thesaurū emē a s̄is v̄tutibz ela-
 boratū et editū a bonis scriptoribz scriptū et collectū. pro
 multorū solatione a deo p̄sus. *De ornatu claustrū bñ fū*

Oloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Placeat datus
 nāq̄ deo et s̄is eius claustrū bñ fundatū. a tu
 multū semli segregatū. multis deuotō s̄ibz et sacris li-

bus ornatus Hoc enā pie credit placē omnibz deu
amantibz et diuina libent' audientibz qā claustrū
sūm regis ē castrū et celestis impatoris palaciū pa
tū religiosus psona ad habitandū et deo fidelit' seruandū
Vere locus sūus est iste. deo et angelis acceptabilis de
mombz terribilis deuotis amabilis ad obserandū
deū multū optabilis delābilis suauis et honorabilis
Non ē hic aliud sicut legū et caminū nisi domū dei
ad orandū. aula dei ad laudandū. chori dei ad cantan
dū. altare dei ad celebrandū. porta dei ad intrandū
celos. scala dei ad trāsendū nubēs. atrū dei ad
sepeliendū mortuos. hospitale dei ad recipiendū pe
grinos. cenaciū dei ad reficiendū paupes. mēsa dei
ad cōmandū egros. Sicut sū angeli i celo deū semp
laudāt et stelle in firmamento celi clare fulgent. sic
religiosi et deuoti mōchi nocte surgentes ynos et
psalmos in choro cantāt. deo laudes imolat. anglos
lenficiāt. deōnes fugant. et seipos alarū vorabz exi
tant ne dormitēt. Sicut nobilis ciuitas muris portis
et sexis firmatur. sic enā religiosū mōsteriū multis
deuotis frībz sacris libris et doctis viris. tanq' gemis
et pncipis lapidibz decorat' ad laudē dei et honorē
omī scōz suoz. quā cū eo gaudēt nūc in celis. q' serui
ti sūt vestigia passiois euz in tēis. *De docto deriso si*
Seruo tuus ego sū. da michi *ne sacris libris*
Itellm dñe. nā legē et nō itellige negligē
est. Et quō possū itellige n̄ aliq's docuerit me? Et
q's meli' doceret q' tu de9 mōibz? Bñs hō quē tu
erudieris dñe et de lege tua docueris eū. Melior ē
audino et erudino doctrine tue. negotatione auri

et argenti et cunctis opibus. Igitur ad te domine confugio. doce
 me facere voluntate tua et relinque mea. In hoc stat
 totum quod sumus et utamur. ut ois ipse dicat. Non fiat volun-
 tas tua. sicut in celo et in terra. Nichil in melius. nichil
 aie mee salubrius. Domine tu oia bona mea. Tu doctor
 meus tu liber meus. quia sine te indoctus sum. et ad oia in-
 utilis. De clerico indocto et sine sacris libris. qui sibi et
 alijs sepe est causa erroris. Nam clericus sine sacris libris
 quasi miles sine armis. equus sine frenis. navis sine ve-
 nis. scriptor sine penne. avis sine alis. ascensor sine
 scalis. furor sine subulis. tector sine tegulis. faber
 sine malleis. sartor sine aru et filis. vapor sine caltris
 sagittator sine iaculis. viator sine baculo. cecus sine
 ductore. Omnes isti parum vel nichil valent nec proficiunt
 sine instrumentis et bono instructore. Similiter claustrum et
 congregatio clericorum sine sacris libris. quasi coquina sine ollis
 sacus sine vestibus. ortus sine floribus. bursa sine pecu-
 nis. vinea sine botris. turris sine custodibus. domus
 sine utensilibus. Ab oibus hys malis et aie dampnis cus-
 todiat nos pius dominus in ihesu christo. et sit ipse nobis oia in
 oibus nunc et in perpetuum Amen.

De cantu ecclesie in vno et

Laudus eius in ecclesia sanctorum. Surge se qui per vni-
 versum dormis et illuminabit te christe. Surge piger ram-
 pana pulsat vocat te christe. Surge cito. periculum est in-
 mora. Ecce ihesus venit cum maria et ois anglorum chorus
 te expectat cum cona. quam potes periculi in hac hora. Et
 sathanas eorum suggerit. Fere et dormi adhuc mo-
 dum. satis mane est adhuc tepestine venies. Sic sua
 det et blandit raro fragile. trahit et decipit hostis

callidus. ai ei obedit et dormit. Nichil em̄ ē tā bonū
sem̄ et iocundū tā dūmū et salutarē. qm̄ malignū
demon hoc m̄atur impediē et ad malū sp̄ irahē. Dñe
nōne bonū semēn semīastī in agro tuo. unde ḡo habet
uzama. Inimicū hoc fecit. Et quōd hec euellam dñe!
Et dēt s̄ns petrūs. Resistite ei fortes in fide. Et br̄s
iacob; siliter. Resistite dyabolo et fugiet a vobis. Si
malū ingerit noli cōsentire. Si delat̄ caro. respice cō
tere et repelle. Agt̄ morandū ē ih̄us et sp̄s s̄ns ai oib;
domo s̄ns qui hūilib; dat gr̄as. vt det etiā tibi virtutē
cōi dyaboli maliciā. Sp̄s em̄ s̄ns suggerit menti s̄
bona. hūilia pudica sobria honesta pacifica simpliciā
benigna deuota celestia etia. Et heu sp̄s malignū sul
lacia plens aut agra mala suggerit. aut si bona quedā
fidiat. mala uentione fant vt seducat. Ip̄e oib; doli ar
tifer mille modis īpūgnat. repulsus redit et temptat.
Cū bona agis dolet si dimittis gaudet mala at̄ suade
nūq̄ cessat. Et ḡo crebro deuotū psalm; ī ore. Dulcis
ih̄us in corde. s̄a maria in voce. Nā hys auditis nōib;
fugiet longe a te hostis imūdus. Tuot em̄ s̄a v̄ba nō
minas. tot iacula in hostē iactas. Si cessas orare et lege
hostis īcipit vincē et gaude. Et si in p̄ce p̄ueneras fugit
sup̄bus et c̄fusus. Ante orōnē oīa p̄na excludē. cōrōne
ih̄m xpm̄ tibi p̄fige. aut ī p̄sepe aut ī c̄ure. Post orōnē
gr̄as age. et quocūq; ierit ai eo vade et p̄ge p̄mane. In
oib; que agis cogitas et loq̄is sit firmo. b̄ndictio de; de
ōi bono in celo et in terra. *De festis xpm̄ et reliquis*

Dom̄e dilexi decore domus tue sc̄oz et c̄
et locū habitacionis gl̄ie tue. hec domus tua
deus multiplicat et sublimiter decorat festis tuis.
et sc̄oz tuoz reliquis venerandis ī multis locis un
de deuoto fidelū maxime exantat ad laudandum

Decorasti dñe celos sc̄is anglis. firmamentū sole luna
 stellis. aera nubz aquas pisibz. terrā hoibz et bestijs
 oī alijs inuēris bonis p̄ vsibz nr̄is. Et n̄c in fine se-
 culoz. p̄ special. munē dedisti temp̄ nob' in sacro t̄p̄
 vultē māna in robū. ne essem' in hoc mūdo sine deo
 et anglōz abo. Et deo oīs locis et em̄a ubi fuerit
 hostia ofeata in altari vel in archa clausa debet
 haberi ī maria reuerētia. n̄ oībz libris vasibz ac ves-
 tibz ad cultū dei p̄tinētibz. Vide ego et cōsidera mira
 dei opa in em̄a sc̄a. **Templa xpi et sc̄oz castra sunt**
xpianoz vt in eis vigilent et orient et cōi dyabolū
 pugnēt. festa xpi et sc̄oz designāt gaudia celozū.
 vbi n̄c cū xpo regnāt qui mūdū cōtēperūt. **Noīa**
sc̄oz et p̄cipue ih̄s et maria sūt plage et tonitrua
demozoz. quibz terrent vt fugiāt a facie eoz. **Gesta**
sc̄oz ofirmāt corda pusilloz vt cōstantes sint et per-
arta viā eos sequant. **Scripta sc̄oz lucerne sūt via-**
toz ne in fide errent sed sc̄oz dictis firmiter credat
et in suis malis glorient. **Ossa sc̄oz roborāt fidē**
pploz ne mori timeāt. sed cū el̄is resurge cōfidant
Imagnies sc̄oz excitāt mentes deuotoz ad amōrē
et venerationē eoz vt p̄ nobis orient. **Picture sc̄oz**
sp̄ire sūt laicoz. vt videant quid agē et quo tende-
debent. **Organa musicoz in em̄a mouēt corda tepidoz**
ad optanda et̄na p̄mia b̄ioz. **Cantica psalmoz accen-**
dūt aures aridoz ad p̄stīmū feruorē p̄ ora musicoz. **Car-**
mina p̄noz reueant aures hereticoz vt cantēt et exul-
tent in sp̄sū dei et anglōz. **Sicut fistule multe cōgurgio**
dulcē sonū reddūt audientibz. sic multi fr̄es cōcorditer
psallentes valde placēt deo et oībz reli cūbz. **Oēs ego**
simul orem' et xp̄m inuocem' vt ad fornicatē auūd sup-
noz p̄ducat nos rex anglōz **De moribz hūilis fr̄is.**

Resperit dō in orōnem et viciō supbi et pigri x.
hūilitā et nō spreuit p̄ces eorū. Optima doctrina
docens nos hūilit' orāe et de m̄ia dei nō desp̄at. Vide
g' dñe hūilitatē meā. vilitatē meā. infirmitatē meā
et condiciōnū defectū meū et dimitte in oīa p̄cā meā
p̄t' nomen s̄n̄i tui et merita scōrū tuorū in celo et bo
noꝝ in t̄ra. Nō veniat in spes supbie nec vana gl̄a
deapiat me. nec mala tristitia deiciat me. Nulla q̄q̄
despectio cōturbet me. ne forte peccē tibi p̄ iniquitatē
meā. Ego in adiutor in bonis et p̄ceptor a malis deus
meꝝ m̄ia mea. Tu spes mea a iuuetute mea. solator
meꝝ in oī tribulatione mea. Tu salutare vultus mei d̄s
meus et nemo alius. In te tota salus virtus et gloria
mea. ¶ frater hūilis et deuotus paupertatis amator
simplicitat' sectator. pacē seruus. obīe filius. castitatis
custos. innocencie testis. cōcordie sonus. disciplinae discipulus
cōcordie amicus. sibi rigidus alijs benignus. Hic scietū
q̄t humilitū fugit. silentiū amat. longa colloq̄a vitat
soli deo vancē appetit. oī t̄rena despiciat. oī t̄pe cū xpo
esse desiderat. ¶ si supbi heu hūili cōt̄eꝝ audax et
austers vagus et v̄bosus. multus tediosus et onerosus
facilis ad iram difficilis ad veniā petendā. p̄ca querit
cōia negligit. v̄ro bene cōtentus. nūq̄ in se paratus. ¶
si accidiosus q̄i sp̄ infirmus. vltima fere in oī loco et ho
ris. otio et sopno deditus. Tarde ad opus venit. cito in
de recedit. p̄nus ad eritū. segnis ad reditū. letis ad
p̄andū. tristis ad icinmandū. velex ad dormiendū
piger ad surgendū. raucus ad cantandū. sonorus ad
fabulandū. surdus ad obediendū. claudus ad ambulandū
Lepor. rodus grauis aie morbus gnat. tedū opus. et
q̄it solanū fortis pui valoris. Non vinat melis nisi
diligēcia boni op̄is. studio sacre l̄ionis et vsq̄. frequē
tis orōnis cū mediā dñice passiois. Qui vult vicia

vincē opz eū sepz violentiā faciē nature. et xpi grāz
hūilī implorāc et patient' expiāre **De abnegatiōe sui**

Qui nō renūciāuit oībz que **et oīm rerū xi**
possidet nō p̄t mes cō dīplz Dñe deus durus
videt hic sermo tuq. et quō p̄t eū imple? Audi fili
mi et docebo te. et nō erit tibi graue et īpossibile faciē
qd̄ dixi. Dilige me et relinque te. et inuenies me in oī
loco et tpe. Ego sumū bonū et sumē de siderabile aie
tue. En sto ante ostiū cordis tui et pulso. api nū et t̄roī
bo ad te. q̄ ego salus et vita tua. Ego oīa in oībz. et
sup oīa amandz et laudandz. Ego totus tuq h' et vbiqz
p̄ns. si ceus me nō videt et surd' nō audit et pulvis
nō īelliget hec. Tu ergo esto totus me et in nullo te
q̄ens. et sapiet tibi suauissime pre oībz deo m̄. Dñe
verū est qd̄ loq̄us. placet mī oē qd̄ vīas. Agit reliquā
me cito p̄t te. ne tarde inueniā te. Tu t̄me et ego ī te
p̄ amorē quē accendis ī me. Oro te dñe mane apud
me libere. ne defina relictz a te tanq̄ exil in carē
et pegrināz ī t̄me. Adiuua me et salus ero. et medi
tabor in oībz vīs v̄bīs et factis tuis dñe ar nocte. Dilige
te dñe v̄bīs mea pure et p̄fecte p̄t te. et oīa a te fra
p̄t te. Nec me p̄t te. et sp̄ plus q̄ me. Oīa at̄ īfra te
et te solū sup oīa bona in celo et in tra. Tu solus a michi
sufficiēs plene et p̄frē. ideo ml volo nec cupio nisi te qui
es an oīa et sup oīa et in oībz dō b̄ndictūs in s̄la Amē

Beati qui h̄itaut **De desidio celestū gaudiorū xi**
in domo tua dñe. in s̄la s̄lōz laudabunt te. O
dulce et celeste v̄bū. laudabūt te. Nō se h̄ te oīa bona tibi
attribuendo. ml sibi vane attribuendo. Es quō laudabūt
te? Altissime. deuotissime. purissime. suauissime. feruētissime
clarissime. securissime. felicissime. Quid plura? Noli
querē ultra ampliora et meliora. vbi deo est oīa. totus
p̄ns prestās et illustrās oīa. et b̄nficās oēs et singulos

in gloria. **Q**uæ uita bñ dignè laudanda. sume a-
nanda. maxime de sideranda. ubi oia bona simul
pfecte à deo et in deo unita. iocundissè sine amif-
sione et aliq̄ immutatione ppetue firmissimeq̄
durabūt. **Beati gº oēs qui habitant in domo tua**
dñe: in sc̄la sc̄lōz laudabūt te. Inter hec sepe
suspiro exul t̄ mūdo elongat̄ a regno dei: et in
sc̄o in psalms̄o itime oro. **Q**uā consolaberis me quā
letificabis me cū vultu tuo i regno tuo? **E**due de
carce aniaz meā vt cōfitear nō sc̄o tuo et laudē te
cū oibz sc̄is tuis tuis p etna sc̄la sc̄lōz **Ame sunt**
Inapit libellus eiusdē qui dicitur Stimulus rosarū
de bona societate fr̄enda et mala fugienda. c. 1.

Adm̄i sancto sc̄is eris. et cū pueris p-
uerteris. Attende diligēter se aman-
de in xpo. ne seducaris a somno mali-
uolis dissolutis et mendosis. Iunge
te virgoso et disciplinato et erudito
a quo audias semp̄ v̄bū bonū consolatorū et imi-
tatione dignū. **Q**uāt em̄ carbo frigidus diuct̄ igni
ardenti fit alidus et ardēs. sic tepidus sonās se fer-
uido et deuoto fit sepe feruidus et deuotus doctus et
morigeratus. **E**cce apli adherēs xpo. facti sūt vici s̄i
repleti spū sc̄o. **E**cce marcy adherēs sc̄o petro fit eruditus
in sc̄o euāḡ. qd̄ audiuit ab ore bñ petri cū ignē gaudio
Ecce thymotheus adherēs sc̄o paulo. fit doctus i sp̄itibus
sc̄is a iuuentute sue exordio. **A** quo p̄ficiēte dei gr̄a
posimodū ordinabat̄ ep̄us i epheso. multū p̄dilatū ab
eo sicut filius vniq̄ a p̄re h̄mo. **E**cce sc̄is polycarp̄ p̄s sc̄is
sc̄o ioh̄ apl̄o fit feruida p̄dicator fidei in ppl̄o. et celus
martir cū sc̄o ignano. **E**cce bñissima p̄r n̄e auḡi i struc-
tus ac baptisatus a sc̄o ambrosio ep̄o. fit tandē gl̄osus